

Uttalelse om god bokførings-skikk GBS 8

Vedtatt 10. oktober 2006. Oppdatert 12. mars 2007, 3. mars 2014.

Bokføring av innbytte

Spørsmål

Ved innbytte tillater bokføringsforskriften § 5-2-1 annet ledd at salget og innbyttet dokumenteres i samme salgsdokument, med nettobeløp som til gode. Spørsmålet er om det er anledning til å fremstille kundespesifikasjonen med nettobeløp, eller om innbytte (kjøp) og salg må føres som separate beløp i kundespesifikasjonen, eventuelt om innbyttet må føres i leverandørspekifikasjonen.

Lov og forskrift

Det følger av bokføringsloven § 7 første ledd at den bokføringspliktige skal bokføre alle opplysninger som er nødvendige for å kunne utarbeide spesifikasjoner av pliktig regnskapsrapportering som nevnt i § 5. Etter bokføringsloven § 5 første ledd nr. 3 og 4 skal det kunne utarbeides både kundespekifikasjon og leverandørspekifikasjon. Bokføringsforskriften § 3-1 første ledd nr. 3 og 4 stiller nærmere krav til hva disse spesifikasjonene skal inneholde, herunder et krav om at leverandørens organisasjonsnummer skal fremgå av leverandørspekifikasjonen. Kunde- og leverandørspekifikasjoner skal også omfatte kontante salg og kjøp når varen eller tjenesten er beregnet for videresalg eller som direkte innsatsfaktor i produksjon eller tjenesteleveranse (med unntak for de tilfeller hvor det ikke er krav om å angi kjøper i salgsdokumentet, jf. bokføringsforskriften § 5-3-2a tredje ledd), eller vederlaget utgjør kr 40 000 eller mer inklusive merverdiavgift og det betales med kontanter, jf. bokføringsforskriften § 3-1 annet ledd.

Etter bokføringsloven § 4 nr. 1 skal regnskapssystemet innrettes slik at opplysningsplikten kan ivaretas. Skatte- og avgiftsmyndighetene har hjemmel for å kreve opplysninger som har betydning for noens ligning eller avgiftsplikt, jf. ligningsloven § 6-2 nr. 1 og merverdiavgiftsloven § 16-2 nr. 1. Det vises også til bestemmelser om opplysningsplikt i skattebetalingsloven § 5-14.

Vurdering og konklusjon

Bytte av varer og tjenester, herunder innbytte, er to separate transaksjoner som må bokføres hver for seg etter bokføringsloven § 7 første ledd og § 4 nr. 2, som henholdsvis salgs- og kjøpstransaksjoner. Kjøps- og salgstransaksjoner skal spesifiseres særskilt som henholdsvis kjøp og salg blant annet i bokførings- og kontospekifikasjonene, i årsregnskapet og i pliktig regnskapsrapportering til skattemyndighetene. Etter opplysningspliktreglene i ligningsloven, merverdiavgiftsloven og skattebetalingsloven innhenter skattemyndighetene regelmessig opplysninger over mellomværende, spesifisert på henholdsvis salgs- og kjøpstransaksjoner. Bokføringsloven § 4 nr. 1 krever at regnskapssystemet innrettes slik at opplysningsplikten kan ivaretas.

Dette innebærer at salgstransaksjoner må spesifiseres i kundespesifikasjonen og kjøpstransaksjoner i leverandørspesifikasjonen. Det er derfor ikke anledning til å bokføre transaksjonene som et nettobeløp. Ved innbytte må det imidlertid kunne aksepteres at kjøperen, for eksempel bilforhandleren, kun benytter kundespesifikasjonen og spesifiserer salgs- og kjøpstransaksjonene særskilt (brutto) her. Organisasjonsnummeret til leverandøren må da fremkomme av kundespesifikasjonen dersom leverandøren er bokføringspliktig.

